

Vlaams
Parlement

ingediend op **345** (2019-2020) – Nr. 1
8 juni 2020 (2019-2020)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
tussen de regering van de Franse Republiek
en de regering van de Vlaamse Gemeenschap
inzake cinematografische coproductie,
ondertekend te Brussel op 23 mei 2019

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

De overeenkomst inzake cinematografische coproductie vervangt het oude akkoord van 1962 en moderniseert de modaliteiten van een officiële coproductie. Deze nieuwe overeenkomst moet Frans-Vlaamse coproducties weer aantrekkelijk maken voor beide partijen. Zo wordt de minimale financiële inleg voor de minoritaire partner teruggebracht naar 10% en kan er technisch en artistiek personeel uit heel Europa geworven worden. Alle filmproductiebedrijven gevestigd in Frankrijk of in Vlaanderen en Brussel kunnen als coproducent in aanmerking komen.

Het voorliggende ontwerp van instemmingsdecreet kadert in de strategische doelstelling E.1. Inzetten op een performant interregionaal en internationaal cultuurbeleid uit de beleidsnota Cultuur.

I. Algemene toelichting

1. Situering

Op 20 september 1962 sloot de toen bevoegde Belgische overheid een bilateraal coproductieakkoord voor cinematografische werken met Frankrijk. Dit akkoord werd gewijzigd bij uitwisseling van brieven, gedagtekend te Parijs op 6 februari en 17 oktober 1967, op 17 juli 1969 en 31 maart 1970, en op 19 maart en 9 juni 1975. Vandaag is de Vlaamse Gemeenschap de rechtsopvolger voor dit akkoord.

In een coproductieakkoord leggen de verdragsluitende overheden voorwaarden vast waaraan een productie moet voldoen om erkend te worden als officiële coproductie. Een officiële coproductiestatus maakt dat het werk in kwestie als nationale productie behandeld wordt in de coproducerende landen. Dit biedt producenten onder andere toegang tot nationale en internationale steun (Eurimages), tot hogere productiebudgetten, tot het delen van de risico's, tot de distributiemarkt van de coproducerende partners, tot een breder en meer heterogeen publiek, tot nationale steunmaatregelen van de coproducerende partner en tot internationale kennis en expertise.

Als land met een hoge productiecapaciteit is Frankrijk strategisch een interessante partner voor een coproductieakkoord. Het zou de Vlaamse filmprofessionelen toegang bieden tot hogere productiebudgetten en grootschaligere projecten. De Franse filmwereld kan ook een grote stimulans betekenen voor de internationale loopbaan van Vlaamse professionelen die actief zijn in de filmwereld.

Het bovenstaande akkoord van 20 september 1962, afgesloten door België, wijkt sterk af van de hedendaagse praktijken met betrekking tot internationale coproducties. Zo ligt de vereiste financiële inbreng van de minoritaire coproducent, vooropgesteld als voorwaarde om erkend te worden als officiële coproductie, met 30% van het totale productiebudget, onrealistisch hoog voor Vlaamse producenten. Ook de vereiste minimale inbreng van artistiek en technisch personeel door de minoritaire coproducent, ligt voor Vlaamse producenten te hoog. Vandaag eisen internationale coproductieakkoorden veelal een minoritaire inbreng van minstens 20% of zelfs 10%. Deze percentages zijn wel haalbaar voor Vlaamse producenten. Een coproductieakkoord dat beter aansluit bij de hedendaagse filmpraktijken van de Vlaamse producenten, dringt zich op.

2. Procedureverloop

– Totstandkoming

De Vlaamse Regering besliste op 15 januari 2016 de formele onderhandelingen aan te vatten met de regering van de Franse Republiek over het afsluiten van een exclusieve coproductieovereenkomst. De onderhandelingen hebben voornamelijk via schriftelijke procedure plaatsgevonden tussen de Vlaamse onderhandelingsdelegatie, samengesteld uit vertegenwoordigers van het Departement Cultuur, Jeugd en Media, bijgestaan door het Vlaams Audiovisueel Fonds en het Departement Buitenlandse Zaken, enerzijds, en het Franse filmfonds, Centre national du cinéma et de l'image animée (CNC), bijgestaan door het Franse ministerie van Buitenlandse Zaken, anderzijds. De ontwerptekst werd definitief verklaard door beide partijen op 22 november 2018.

De overeenkomst werd op 23 mei 2019 ondertekend door toenmalig minister Sven Gatz en de Franse ambassadeur, mevrouw Arnould.

– Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

De Raad van State, afdeling Wetgeving, bracht advies uit op 21 februari 2020 met kenmerk 66.933/3.

De Raad merkt op dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor het beleid inzake cinematografische werken als een van de vormen van de schone kunsten waarvoor ze bevoegd is. De Raad stelde zich de vraag in welke mate de overeenkomst volledig in deze bevoegdheid kan worden ingepast, dan wel of er ook gewestelijke of federale bevoegdheden mee zijn gemeoid.

De gemachtigde verklaarde onder meer dat de overeenkomst enkel een aangelegenheid als bedoeld in artikel 4, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (schone kunsten) betreft. De overeenkomst heeft dan ook geen betrekking op federale bevoegdheden. De regeling waarbij een nieuw kader wordt gecreëerd voor het faciliteren van coproducties kan in beginsel tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap inzake schone kunsten worden gerekend. Gelet op de specifieke inhoudelijke finaliteit van deze ondersteuning kan ze worden onderscheiden van de steun aan ondernemingen in het kader van het economisch beleid waarvoor de gewesten bevoegd zijn. Daarnaast stelt de Raad dat de verwijzing naar het statuut van coproductie in de federale taxshelterregeling geen afbreuk doet aan de gemeenschapsbevoegdheid. Ook de artikelen 5 en 6 van de overeenkomst behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap.

Op basis van deze verklaringen concludeerde de Raad dat de Gemeenschap uitsluitend bevoegd is voor het sluiten van dit verdrag.

De Raad van State stelde de vraag of het ontwerp en de overeenkomst werden aangemeld bij de Europese Commissie op grond van artikel 108, derde lid, VWEU (Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) als mogelijke staatssteun.

De gemachtigde antwoordde dat er een beroep wordt gedaan op de algemene Groepsvrijstellingsverordening (nr. 651/2014), meer bepaald op artikel 54 (steunregelingen voor audiovisuele werken). Daartoe is onder meer vereist dat voldaan is aan de voorwaarden, vervat in die verordeningsbepaling, alsook aan de verslagleggingsverplichting, vervat in artikel 11 van die verordening (binnen twintig werkdagen na de inwerkingtreding van de ontworpen regeling).

De Vlaamse Regering neemt akte van deze opmerkingen en ziet erop toe dat de overeenkomst tijdig ter kennis wordt gebracht van de commissie.

Het opschrift van de overeenkomst verwijst naar “de regering van de Franse Republiek” en “de regering van de Vlaamse Gemeenschap”. De Raad merkt hierbij op dat ofschoon verdragen worden gesloten door de bevoegde regeringen, zij dit evenwel doen namens de rechtspersonen waarvan zij de uitvoerende macht zijn of voor wie zij optreden. De verdragsluitende partijen zijn hier dan ook de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Republiek.

Artikel 3, alinea 6, van de overeenkomst stelt dat de alinea’s 4 en 5 over de plaats waar de studio-opnames en de filmopnames moeten worden gemaakt, van toepassing zijn “met inachtneming van de mededeling van de Commissie betreffende staatssteun voor cinematografische en andere audiovisuele werken (2013/C 332/01), die op 15 november 2013 in het EU-Publicatieblad is bekendgemaakt”. De Raad stelde de vraag of de steun die door de Vlaamse Gemeenschap wordt toegekend daadwerkelijk kan worden ingepast in wat in die mededeling wordt uiteengezet en waarom de verwijzing naar die mededeling wordt beperkt tot de bepalingen die betrekking hebben op territoriale bestedingseisen.

Volgens de gemachtigde houdt de overeenkomst geen steunmaatregel in en kan bijgevolg niet aanzien worden als staatssteun. De coproductieovereenkomst maakt het uitsluitend mogelijk voor Frans-Vlaamse coproducties om in aanmerking te komen voor nationale/regionale, reeds bestaande steunmaatregelen. Ondanks de voorwaarde dat studio-opnames gemaakt moeten worden op het grondgebied van Frankrijk of op het Nederlandstalige taalgebied van België of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, tenzij een uitzondering is toegestaan, werd in lid 6 van artikel 3 een expliciete verwijzing opgenomen naar de mededeling, opdat het minimumpercentage aan productieactiviteit op het grondgebied niet meer dan 50% van het totale productiebudget zou bedragen. Dit is op deze manier geformuleerd, zodat de overeenkomst niet aangepast dient te worden indien deze bepaling van de mededeling in de toekomst zou veranderen.

De Raad van State stemt in met deze uitleg.

II. Toelichting bij de artikelen

De overeenkomst bestaat uit veertien artikelen, verdeeld over drie titels, en een bijlage.

Titel I. Algemene bepalingen

Artikel 1 bevat enkele definities.

Overeenkomstig artikel 2 worden cinematografische coproducties, waaraan een officieel coproductiestatuut werd toegekend, behandeld als een nationale productie en kunnen zij van de ondersteuningsmechanismen gebruikmaken die in de coproducerende regio’s van kracht zijn. Om hiertoe in aanmerking te komen, moeten de coproductanten een aanvraag indienen volgens de procedures in bijlage I van de overeenkomst.

Artikel 3 behandelt de voorwaarden om de status van coproductie te verkrijgen.

Artikel 4 regelt de verhouding tussen de coproductanten wat hun financiële, artistieke en technische inbreng betreft.

Artikel 5 stelt als voorwaarde dat elke coproductant, mede-eigenaar moet zijn om in aanmerking te komen voor de voordelen van de voorliggende overeenkomst.

Artikel 6 vergemakkelijkt zowel de invoer en uitvoer van het nodige materiaal als het verkeer en het verblijf van het personeel in naleving met de nationale regels,

grondwettelijke bevoegdheden en respectieve internationale verbintenissen. Dit artikel is niet van toepassing op de federale materies.

Artikel 7 bepaalt dat er een algemeen evenwicht moet bestaan tussen de partijen, zowel wat betreft de draagwijdte van de investeringen als wat betreft de technische en artistieke deelname. Ingeval van onevenwicht zal de in artikel 11 opgerichte Gemengde Commissie maatregelen treffen.

Artikel 8 omvat de verplichte vermelding dat het een Frans-Vlaamse of Vlaams-Franse coproductie betreft.

Artikel 9 betreft de verdeling van de inkomsten.

Overeenkomstig artikel 10 kunnen ook producenten uit staten waarmee een van beide partijen een overeenkomst heeft gesloten, cinematografische werken coproduceren.

Titel II. Gemengde Commissie

Artikel 11 richt een Gemengde Commissie op om de toepassing van de voorliggende overeenkomst te vergemakkelijken.

Titel III. Slotbepalingen

Deze titel bevat de slotbepalingen.

Overeenkomstig artikel 12 treedt de voorliggende overeenkomst voor wat betreft de relaties tussen Vlaanderen en Frankrijk vanaf de datum van inwerkingtreding in de plaats van de overeenkomst van 20 september 1962.

Artikel 13 stelt dat geschillen in onderling overleg worden geregeld.

Krachtens artikel 14 treedt de overeenkomst in werking dertig dagen na de datum van ontvangst van de laatste kennisgeving. De overeenkomst geldt voor onbepaalde duur. Opzegging van de overeenkomst is in bepaalde omstandigheden mogelijk.

Bijlage

De bijlage bepaalt de procedure voor de toekenning van het statuut van coproductie.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Voorontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van de Vlaamse Gemeenschap inzake cinematografische coproductie, ondertekend te Brussel op 23 mei 2019.

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van de Vlaamse Gemeenschap inzake cinematografische coproductie, ondertekend te Brussel op 23 mei 2019, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management

Jan JAMBON

ONTWERP VAN DECREET
DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. De overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van de Vlaamse Gemeenschap inzake cinematografische coproductie, ondertekend te Brussel op 23 mei 2019, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 13 maart 2020.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management,

Jan JAMBON